

POLİÇELER DEĞİŞİKLİK YASASI

29/1989 Sayılı Yasa

Kısa İsim	1	Bu Yasa, Poliçeler (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda “Esas Yasa” olarak anılan Poliçeler Yasası ile birlikte okunur.
Fasıl 262		
Esas Yasa’nın 73’üncü maddesinin değiştirilmesi	2	Esas Yasanın , 73’üncü maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 73’üncü madde konmak suretiyle değiştirilir.
		“Çekler ve 73. (7) Çek, bir banka üzerine çekilmiş ve ilk talepte ödenen bir poliçedir.
		Bankaların çeklerle ilgili yükümlülükleri
	(2)	Bankalar, işleyecek hesap açarken, çek karnesi verirken ve bu yasa ile kendilerine verilen görev ve yükümlülükleri yerine getirirken, bu işlemlerin gerektirdiği dikkat ve özeni göstermek zorundadırlar.
	(3)	Bankalar, çek karnelerinin her yaprağına çekle işleyen hesabın bulunduğu şubenin adını ve keşidecinin tam ismini ve hesap numarasını yazmak zorundadır. Bankalar, çek karnelerinin yapraklarına bunlar dışında, keşideci ile ilgili ek bilgileri de yazabilirler.
	(4)	Bir bankanın müşterisi tarafından o banka üzerine çekilen çeki ödeme görevi ve yetkisi aşağıda ön görülen nedenlerden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda sona erer:
	(a)	Çekin kaybolduğunun veya çalındığının veya müşteri veya vekili tarafından imza edilmediğinin ve bu konuda polise şikayet yapıldığının ve şikayetin polise yapıldığının polisce belgelendirildiğinin bankaya bildirilmesi ve polis tarafından verilen belgenin bankaya verilmesi; veya
	(b)	Müşterinin öldüğünün bankaya bildirilmesi

Esas Yasa'nın 3. 74'üncü maddesinin değiştirilmesi	Esas Yasa'nın 74'üncü maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 74'üncü madde konmak suretiyle değiştirilir.
“Bankanın Çeki ödeme görevi	<p>74. Çekle İşleyen hesabın bulunduğu banka şubesi, ibraz edildiği anda karşılığı bulunan çeki ödemek zorundadır. Çekin, muhatap bankanın çek hesabı açılmış olan şubesi dışındaki herhangi bir şubesine ibraz edilmesi halinde karşılığı o şube tarafından provizyon (karşılık) istenmek suretiyle ödenir.</p> <p>Bu fıkra amaçları bakımından “ muhatap banka”, çekle işleyen hesabın açıldığı bankaya anlatır”</p>
Esas Yasa'ya 4. 74'üncü maddesinden sonra yeni maddelerin eklenmesi	Esas Yasa'nın 74'üncü maddesinden sonra aşağıdaki yeni 74A, 74B, 74C, 74Ç ve 74D maddeleri konmak suretiyle değiştirilir
“Çekin ödenemeyeceği hal	<p>74A. İbraz edildiğinde karşılığı olmadığı nedeniyle çekin üzerinde yazılı tutarın ödenmeyeceğinin saptanması halinde, ibraz tarihi ile ödenmeme sebebi çekin üzerinde yazılmak suretiyle hamiline geri verilir.”</p>
“Hesap sahibinin çekinin ödenmemesi hallerinde muhatap Bankanın sorumlulukları	<p>74B. (1) Karşılığı olmadığı için çeki ödemeyen muhatap banka, hesap sahibinin kendisinin veya vekil veya temsilcilerinin elinde bulunan o bankanın bütün çek karnelerini geri vermesini bu maddenin (2)'ncifikrası gereğince düzeltme işlemlerini yerine getirmeden bir yıl süre ile çek keşide edemeyeceğini ve aksine davranışların cezai müeyyideler gerektireceğini, ibraz tarihini izleyen beş iş günü içinde, iadeli taahhütlü mektupla hesap sahibine bildirir. Mektubun bir sureti aynı gün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasına gönderilir.</p> <p>(2) Hesap sahibi ihtar mektubunu aldığı veya 74D maddesine göre almış sayıldığı tarihten başlayarak 10 iş günü içinde çek tutarını, yüzde on tazminat ve gecikme faizi ile birlikte hamil adına muhatap bankaya yatırdığı takdirde, çek keşide hakkını yeniden kazanır. Muhatap</p>

banka bu durumu bu maddenin (1). fıkrasına uygun olarak gönderilen mektup tarihinden başlayarak yirmi bir iş günü içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasına bildirir.

Bu madde amaçları bakımından “gecikme faizi” Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasınca saptanmış Resmi Gazete’de ilan edilen azami yasal genel kredi faizini de anlatır.”

“Muhatap Banka, 74C. Merkez Bankası ve diğer bankaların sorumlulukları

Muhatap Banka, karşılığı olmadığı için çekin ödenmediğini ve hesap sahibi hakkında gereken bilgileri, 74B maddesinin (1)’inci fıkrasına uygun olarak yapılan tebliğat tarihinden başlayarak yirmibir iş günü içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasına bildirir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasına bildirir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası durumu en fazla on iş günü içinde bankalara duyurur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasının duyurusunun bankalar tarafından öğrenildiği günden ve herhalde duyuru tarihini izleyen onbeşinci günün bitiminden başlayarak, bir yıl süre ile hesap sahibine veya vekil ve temsilcilerine çek karnesi verilmez ve çekle işleyecek hesap açılmaz ve açılmış mevcut hesaplar kapatılır.”

“Merkez 74Ç. Bankasının duyurusu

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, Şirketler Mukayyitliğince kendisine bildirilen iflas etmiş şirketlerin yüzde onbeş ve daha fazla hisseye sahip hissedarlarına ve çek hesabı açmaktan ve kullanmaktan yasaklananlara ait duyuruları, ekli cetveldeki örneğe uygun olarak ilgili durumlarda, ilgili bilgileri bir defaya mahsus olmak üzere yayımlar.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası bu tür bilgileri en az ayda bir defa yayınlamak zorundadır.”

“Yapılan 74D. ihbarlarda adres ve tebliğatın şekli

Bu Yasa uyarınca yapılacak ihbarlar herhangi bir adres değişikliği bildiriminde bulunulmadığı müddetçe çek hesabı sahibinin hesabı açtırırken bildirdiği adrese yapılmakla geçerli olur.

İadeli taahhütlü mektubu ilgili kişi her ne sebeble olursa olsun, vermek isteyen

postacıdan ve/veya postahanedan teslim almaması halinde, postahänenin böyle bir taahhütlü mektubun varlığı hakkında ilgili kişinin adresine ihbar veya bildiri verdiği gün, iadeli taahhütlü mektubun varlığı hakkında ilgili kişinin adresine ihbar veya bildiri verdiği gün, iadeli taahhütlü mektubun tebliğ edilmiş olduğu addolunur.”

“Easas
Yasa’nın
75’inci
maddesinin
değiştirilmesi

5. Esas Yasa 75’inci maddesi kaldırılmak ve yerine aşığıdaki yeni 75’inci madde konmak suretiyle değiştirilir.

“Suç ve 75. (1)
Cezalar

Bu Yasanın 74b maddesinin (1)’inci fıkrası uyarınca banka tarafından yapılan ihbarı aldığı veya almış sayıldığı tarihten başlayarak on iş günü içinde düzeltme işlemlerini yerine getirmeyenler veya geçerli bir sebebe dayanmaksızın, çek karnelerini geri vermeyenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkûmiyetleri halinde üç milyon Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

Bu Yasanın 74B maddesinin (2)’nci fıkrasında belirtilen düzeltme işlemi yapılmadığı halde 74C maddesindeki bir yıllık süre içinde veya bu maddenin (4)’üncü fıkrası gereğince hükmolunan süre içinde çek keşide edenler, fillerinin başka bir suç sayılıp sayılmadığına bakılmaksızın, bir suç işlemiş olurlar ve mahkûmiyetleri halinde üç yıla kadar hapis veya üç milyon Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

(2) Bu Yasanın 74, 74A, 74B ve 74C maddelerinde yazılı yükümlülükleri yerine getirmeyen geciktiren banka bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde on milyon Türk Lirasına kadar ağır para cezasına çarptırılabilir.

(3) Bir çek kaybolmadığı veya çalınmadığı veya imza edildiği halde çekin kaybolduğu veya çalındığı veya imza edilmediğini polise veya bankaya bildiren kişi bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde üç yıla kadar hapis veya üç milyon Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

(4) İbraz edildiğinde, karşılığı bulunmaması sebebiyle ödenmeyen çeki keşide eden kişiler bir suç işlemiş olurlar ve mahkûmiyetleri halinde üç yıla kadar hapis veya üç milyona Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya cezaya birden çarptırılabilirler. Mahkeme ayrıca işlenen suçun niteliğine göre üç yıla kadar bankalarda çek hesabı açmasının ve çek keşide etmesinin yasaklanmasına karar verebilir. Yasaklama kararı bütün bankalara duyurulmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez

Bankasına bildirilir.

- (5) İbraz edildiğinde karşılığı bulunmaması sebebiyle ödenmeyen çek keşide eden kişilerin yurt dışına çıkışları çek hamilinin şikayeti üzerine bu maddenin (4)'üncü fıkrası kurallarına göre Mahkemece hüküm verlene veya fiili işleyenin 74B maddesinin (2)'nci fıkrasına göre düzeltme hakkını kullanmak suretiyle hamilin zararını karşılayıncaya kadar veya söz konusu maddede belirtilen süre içinde çek bedelini, yüzde on tazminatı ve gecikme faiziyle birlikte muhatap bankaya veya herhangi bir şubesine yatırıncaya kadar Mahkemece engellenebilir.
- (6) Bu fiillerden dolayı tatbikatın başlatılması çek hamilinin şikayetine bağlıdır. Ancak; fiili işleyenin 74B maddesinin (2)'nci fıkrasına göre düzeltme hakkını kullanmak suretiyle hamilin zararını karşılamış olması veya söz konusu maddede belirtilen süre içinde çek bedelini yüzde on tazminatı ve gecikme faiziyle birlikte muhatap bankaya veya herhangi bir şubesine yatırmış bulunması halinde şikayet hakkı doğmaz.”

Yürürlüğe
Giriş

6. Bu Yasa, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.